

CHỦ ĐỀ: TÍNH LIÊN KẾT TRONG VĂN BẢN NHẬT DỤNG

- Văn bản nhật dụng là văn bản đề cập đến những vấn đề hàng ngày, gần gũi với mỗi con người. Ví dụ như: giáo dục, môi trường, sức khỏe, gia đình....

- Các bài sẽ tìm hiểu trong chủ đề:
  - + Công trường mở ra;
  - + Mẹ tôi.
  - + Cuộc chia tay của những con búp bê.
  - + Liên kết trong văn bản.
  - + Bố cục trong văn bản.
  - + Mạch lạc trong văn bản.
  - + Quá trình tạo lập văn bản

Tuần 1- tiết 1 Văn bản: **CÔNG TRƯỜNG MỞ RA**

Lí Lan

I. ĐỌC - HIỂU CHÚ THÍCH

1. Tác giả:

- Lí Lan sinh năm 1957, là một nhà báo.

2. Tác phẩm:

a. Xuất xứ:

Trích báo “Yêu trẻ” ngày 1 tháng 9 năm 2000.

b. Đọc - chú thích

c. Bố cục văn bản (học sinh đánh dấu vào SGK, không cần viết)

Phần 1: Từ đầu đến cái thế giới mà mẹ bước vào

ND: Tâm trạng của người mẹ trong đêm trước ngày khai trường của con

Phần 2: Còn lại

ND: Vai trò của nhà trường trong giáo dục thế hệ trẻ

d. Thể loại và phương thức biểu đạt

- Thể loại: văn bản nhật dụng.

- Ptbd: Biểu cảm

II. ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1. Tâm trạng của mẹ và con trong đêm trước ngày khai trường

	Mẹ	Con
Tâm trạng	Thao thức, trằn trọc, không ngủ được, vì: <ul style="list-style-type: none"> + Nghĩ về ngày đầu tiên con đến trường. + Nghĩ về ngày khai trường đầu tiên của chính mình.	<ul style="list-style-type: none"> - Háo hức - Vô tư, không bận tâm lo lắng

=> Có tình yêu thương con hết mực, mong muốn con cũng có kỉ niệm về ngày khai trường, muốn con có một tâm hồn trong sáng rộng mở.

2. Vai trò của nhà trường đối với thế hệ trẻ:

- Liên tưởng đến ngày khai trường ở Nhật
- >Ước mơ về một nền giáo dục tiên bộ
- Quan điểm: ai cũng biết rằng... đến một thế hệ...
- > Giáo dục rất quan trọng, không được phép sai lầm
- Chăm tay con, buông tay, đi đi con....
- > Muốn con tự lập, tự tin
- Nhà trường là một thế giới kì diệu
- > So sánh
- => Khẳng định vai trò to lớn của nhà trường

III. GHI NHỚ:SGK/9

IV. LUYỆN TẬP

Viết một đoạn văn ngắn khoảng 10 câu, chia sẻ ấn tượng ngày đầu tiên đi học của em.

DẶN DÒ

- Học bài, hoàn thiện bài tập
- Chuẩn bị tiết 2: văn bản “ Mẹ tôi”

CHỦ ĐỀ: LIÊN KẾT TRONG VĂN BẢN NHẬT DỤNG

Tuần 1- Tiết 2: Văn bản

MẸ TÔI

Trích “Những tấm lòng cao cả”

Et-môn-đô-đơ A xi mi

I. ĐỌC - HIỂU CHÚ THÍCH

1. Tác giả (sgk)

Et-môn-đô-đơ A-mi-xi (1846-1908): Quê: vùng biển tây bắc nước Ý.

- Là nhà văn giàu lòng nhân ái.

- Ông có một sự nghiệp văn học đồ sộ gồm nhiều thể loại.

2. Tác phẩm

a. *Xuất xứ.*

- Văn bản “Mẹ tôi” được trích trong tập truyện Những tấm lòng cao cả của tác giả.

b. *Đọc văn bản*

c. **Bố cục văn bản** (học sinh đánh dấu vào SGK, không cần ghi)

- Mở đoạn: Hoàn cảnh bố viết thư cho con

- Thân đoạn: Tâm trạng của người bố trước lỗi lầm của con

- Kết đoạn: Bố muốn con xin lỗi mẹ và thể hiện tình cảm của mình với con.

d. **Thể loại và phương thức biểu đạt**

- Thể loại: Văn bản nhật dụng dưới dạng 1 bức thư

- Ptbđ: Biểu cảm

II. ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1. Hoàn cảnh người bố viết thư:

- Nguyên nhân người bố viết thư: Con vô lễ với mẹ

2. Thái độ của người bố:

+ Lời tâm tình của bố:

“...En-ri-cô của bố ạ!...”

Bố rất yêu con...con là niềm hi vọng tha thiết nhất đời bố...sự hỗn láo của con như một nhát dao đâm vào tim Bố vậy...”:

-> buồn bã, ngỡ ngàng và rất tức giận.

+ Thái độ:

“... Việc như thế con không bao giờ được tái phạm nữa...con phải xin lỗi mẹ...xin mẹ hôn con...thà bố không có con còn hơn con bội bạc với mẹ.... Con đừng hôn bố...”

=> cương quyết, nghiêm khắc.

+ Lời nhắn nhủ của bố:

“...En-ri-co này! Con hãy nhớ rằng, tình yêu thương, kính trọng cha mẹ là tình cảm thiêng liêng hơn cả. Thật đáng xấu hổ và nhục nhã cho kẻ nào chà đạp lên tình thương yêu đó!...”

=> Chân thành

3. Hình ảnh người mẹ:

Yêu thương con sâu sắc.

- Giàu đức hi sinh và hết lòng tận tụy vì con.

- Dịu dàng và hiền hậu.

=> Mẹ là chỗ dựa tinh thần vững chắc cho con suốt cả cuộc đời. (Nên con sẽ phải day dứt cả đời nếu lỡ một lần làm lòng mẹ đau đớn)

III. GHI NHỚ/SGK/12

IV. LUYỆN TẬP

1. Viết một đoạn văn ngắn, bày tỏ tình yêu thương của bản thân mình với ba mẹ
2. Em hãy sưu tầm những câu ca dao, bài hát nào ngợi ca tấm lòng cha mẹ dành cho con cái, con cái dành cho cha mẹ?

DẶN DÒ

- Học bài, hoàn thiện bài tập

- Chuẩn bị tiết 3,4: văn bản “ Cuộc chia tay của những con búp bê”

CHỦ ĐỀ: LIÊN KẾT TRONG VĂN BẢN NHẬT DỤNG

Tuần 1 Tiết 3+4: Văn bản:

CUỘC CHIA TAY CỦA NHỮNG CON BÚP BÊ

Khánh Hoài

I. ĐỌC - HIỂU CHÚ THÍCH

1. Tác giả: (SGK)

- Khánh Hoài tên khai sinh là: Đỗ Văn Xuyên
- Sinh năm 1937, quê ở tỉnh Thái Bình
- Là nhà văn tiêu biểu của nền văn học hiện đại Việt Nam
- Sở trường : truyện ngắn
- Nhận giải thưởng quốc tế văn học viết về Quyền trẻ em

2. Tác phẩm:

a. Xuất xứ:

In trong tuyển tập thơ – văn được giải thưởng trong cuộc thi viết về quyền trẻ em, năm 1992.

b. Đọc văn bản

c. Bố cục văn bản (hs đánh dấu trong SGK)

- Đoạn 1: Từ đầu -> hiểu thảo như vậy: Chia búp bê
- Đoạn 2: Hay anh dẫn em đến trường một lát -> trùm lên cảnh vật: Chia tay lớp học.
- Đoạn 3: Còn lại: Hai anh em chia tay nhau.

d. Thể loại và ptbđ

- Thể loại : văn bản nhật dụng
- PTBĐ: tự sự kết hợp biểu cảm, miêu tả

II. ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN

1. Thành và Thủy chia đồ chơi và búp bê

a. Trước khi chia đồ chơi

- + Thủy: bất giác run lên bần bật, kinh hoàng, tuyệt vọng, khóc cả đêm, mắt hờn, loạng choạng, tru tréo, không cho chia rẽ hai con búp bê...
- + Thành: cắn chặt môi để khỏi bật lên tiếng khóc, nhưng nước mắt cứ tuôn ra => Hai anh em đau khổ, xót xa, ngậm ngùi trước nỗi đau chia xa

b. Khi chia đồ chơi

- Khi mẹ giục đến lần thứ 3 mới chịu chia đồ chơi
- Khi chia đến 2 con búp bê: Hành động và thái độ của hai anh em đầy mâu thuẫn.

Lúc đầu: phản đối gay gắt việc chia búp bê

Lần thứ hai: Chủ động chia búp bê.

Lần 3: Không chia nữa.

=> Tình cảm hai anh em gắn bó, đầy cảm động.

2. Cuộc chia tay của Thủy với cô giáo và bạn học.

- Trên đường đến trường: Đi thật chậm, vừa đi vừa nhìn chăm chú mọi cảnh vật vốn đã quen thuộc
- Khi đến trường: đứng nép ở góc sân, dăm dăm nhìn khắp sân trường.

- Khi bước vào lớp:
- + Thủy nức nở chào cô giáo.
- + Cô giáo: sững sốt, cái ôm thật chặt cô học trò nhỏ, tặng quà chia tay cho Thủy
  - => Bất ngờ, thương cảm, chua xót, bất lực
- + các bạn: nức nở khóc, nắm chặt tay Thủy.
- => Cuộc chia tay đầy nước mắt.

3. Thành và Thủy chia tay nhau

- + Thủy : để lại con Vệ Sĩ bên cạnh con Em Nhỏ để cho chúng không bao giờ phải cách xa, tượng trưng cho tình cảm yêu thương, gắn bó giữa hai anh em.
  - Thủy là người em nhân hậu, giàu tình cảm, đáng trân trọng.
- + Thành: Mếu máo, đứng chôn chân nhìn theo
- > Tâm trạng cô đơn bơ vơ, không kể xiết.
- => Tâm trạng: đau đớn, xót xa tột cùng khi hai anh em phải xa nhau.

III. GHI NHỚ/SGK/27

IV. LUYỆN TẬP

Viết một đoạn văn ngắn khoảng 10 câu, trình bày suy nghĩ của em về tình cảm gia đình

DẶN DÒ

- Học bài, hoàn thiện bài tập
- Chuẩn bị tiết 5: Liên kết trong văn bản